

CONSCIÈNCIA I EXISTÈNCIA A *ELENA DE SEGONA MÀ* DE MANUEL DE PEDROLO

“El temps començarà a passar pel seu damunt, un temps buit i llarg, estranyament inconscient, però alhora feixuc, llord com una amenaça. Era una amenaça.”

“La mateixa presència de tota aquella multitud que circulava pel seu costat feia augmentar en ell aquest sentiment d'indefensió, de solitud, que l'aclaparava.”

“Per a morir, tots els llocs són bons, tots els llocs són iguals.”

“L'ídol deixava pas a un ésser de carn i ossos, a una criatura que, de sobte, es revelava menyspreable.”

“Era lliure. Només que ¿què fer-ne, d'aquesta llibertat?”

“Tothom ha desaparegut mentre tu t'allunyes en aquest capvespre que et recull entre els seus braços cada vegada més ombrívols, com un símbol. Te'n vas. I te'n vas sol.”

En aquest treball de recerca s'ha buscat la relació entre filosofia i literatura a partir de la novel·la *Elena de segona mà* de Manuel de Pedrolo i l'existencialisme. Primerament, s'ha estudiat la biografia de Manuel de Pedrolo; després s'ha fet una aproximació al moviment filosòfic, a través de diferents textos, especialment *L'existencialisme és un humanisme* de Jean Paul Sartre i de l'obra literària *L'estranger* d'Albert Camús.

Elena de segona mà planteja una revelació en la consciència de l'ésser humà sobre la seva existència a la partir d'una situació que pateix el personatge principal, l'Antoni, que serveix de desencadenant. Mentre passa solitud, dolor, desemparament, desorientació i pèrdua, comença a comprendre que el que ell creia la seva vida no era res més que un seguit d'il·lusions i falses veritats que li havien creat una zona de confort. Tot perd el sentit que havia tingut fins llavors. Descobreix que, de fet, el que existeix és el que viu en cada moment, les decisions que pren, perquè ara és més lliure. Albert Camús, a *L'estranger*, va una mica més enllà pel que fa al plantejament filosòfic, sobretot després que el personatge principal, Mersault, ha entès què vol dir existir.

Així com entre literatura i filosofia s'hi estableix un diàleg, també entre obres literàries. La cultura, segons Sartre, no salva res ni a ningú, però és un producte de l'home, i aquest s'hi reconeix; aquest mirall crític és l'únic que ofereix la seva imatge. Pedrolo participa d'aquesta idea perquè veiem aquest mirall crític que possibilita algun tipus de reflexió i transformació.

TUTORA: Estel Andreu Le Jeune
ALUMNE: Maria Muñoz Sánchez